

vervallen; - maar, ik geloof dat de mensen vroeger tevredener waren' (dl I, p. 71). Het eeuwige liedje van oud en jong, traditie en moderniteit. Kortom, ondanks de wat kneuterige titel van de heruitgave hebben we met een waardevol document te doen, dat voor historici die zich willen verdiepen in godsdienst, kerk en samenleving van de negentiende eeuw een authentieke bron vormt. De historische gebruikswaarde van het boek wordt nog verhoogd door enkele nuttige bijlagen, waaronder een voor dit doel goed verzorgde annotatie, een register, een literatuurlijst en enkele schema's van familieverhoudingen. Het boek is bovendien in zijn soort een fraaie uitgave met vele oorspronkelijke illustraties, die de sfeer van de negentiende eeuw nog extra weten op te roepen.

Jan Roes

MEDEDELINGEN

DNK EN DE TWINTIGSTE EEUW

Moet *DNK* zijn radius verbreden tot 1940? De vraag is aan u voorgelegd. Een definitieve beslissing is nog niet genomen. Indien u wilt hebt u nog tot 10 oktober gelegenheid ons uw mening te doen toekomen.

44

DE KRING TE HEILOO

Tot 2 oktober vindt een tentoonstelling plaats georganiseerd door de Vereniging 'Oud Heiloo' in de plaatselijke oudheidkamer, vooreen de pastorie van ds J. P. Hasebroek die er in de jaren dertig van de negentiende eeuw een letterkundige kring verzamelde. De uitgebreide catalogus, samengesteld door mw. drs M. Mathijssen, is à f 10,— verkrijgbaar bij het secretariaat: Stationsweg 28, 1851 LK Heiloo (tel. 072 - 33 01 79). Bij storting van f 14,25 op rek. 32.70.11.815 van de Ver. Oud Heiloo (Rabobank aldaar, het gironummer van de bank is 26 99 78) krijgt u de catalogus per post toegezonden. Naast een beschrijving van het geëxposeerde materiaal geeft de catalogus een inleiding op de Romantiek, een korte levensschets van de leden van de Kring en hun literaire betekenis en een bloemlezing, op Heiloo betrekking hebbend.

SYMPOSIA

De redactie van *DNK* heeft het plan, een Kerkhistorisch Symposium over Politieke theologie in de negentiende eeuw te organi-

seren op 22 april 1983. Men zie de aankondiging, in dit nummer van *DNK*, blz. 48.

Onderzocht wordt of in 1985 door *DNK* in samenwerking met het Documentatieblad van de Werkgroep Negentiende Eeuw van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde een Symposium kan worden gehouden over 'Sexuele moraal in de vroege negentiende eeuw'. Mocht u aan het noodzakelijke historisch onderzoek willen meedoen dan wordt een mededeling op prijs gesteld.

Een werkgroep, ingesteld door de Gereformeerde Kerken, heeft de redactie van *DNK* gevraagd in 1984 een Symposium over de afscheiding van 1834 te organiseren. Overleg daarover is gaande.

GENEALOGIE NAZATEN VAN AFSCHIEDING EN DOLEANTIE

Opgericht is een Werkgroep 'De afgescheidenen van 1834 en hun nageslacht': Mr Caspar van Heel, C. J. de Kruyter, J. C. Okkema, Mr T. N. Schelhaas en C. Wallast. Men bereidt een publicatie voor van genealogische aard over de families waarvan de voorouders behoren tot de afgescheidenen van 1834. U kunt zich door de Archiefdienst van de Gereformeerde Kerken nadere inlichtingen laten zenden alsmede een exemplaar van de 'Voorwaarden'.

45

P. L. Schram

CONFESIONELE SOCIALE BEWEGING

Voor de geschiedenis van de linkse arbeidersbeweging bestaat nog steeds ruime belangstelling en terecht. Maar terwijl socialisten hoopvol zongen 'de kerken wagg'len reeds, houdt aan, straks storten zij ineen' klonken binnen die bedreigde kerkmuren de stemmen van andere arbeiders mee in andere strijdliederen. Aan deze confessionele groeperingen is door historici nauwelijks aandacht besteed. Daardoor verwordt een stuk recente sociale geschiedenis tot een rariteitenkabinet vol stereotypen. Leden van confessionele arbeidersbewegingen worden zo alleen al door onbekendheid met hun motieven tot reactionaire angsthazen die er plezier in schieden om stakingen te breken. Terwijl toch de vraag gesteld kan worden of ze werkelijk alleen maar uit botte verblindheid op een wijze handelden die ons of velen onzer op het eerste gezicht in strijd lijkt met hun eigen belangen. Er zijn meer onbeantwoorde

vragen. Waarom is de geschiedenis van het C.N.V. zo weinig onderzocht? Is er over de voormannen van deze beweging geen interessante biografische informatie te vinden? Hoeveel mensen waren lid van de locale en regionale bewegingen en tot welke beroeps-categorieën behoorden ze? Het lijkt ons hoog tijd om deze en dergelijke vragen aan de orde te stellen in een interdisciplinair samengestelde werkgroep. Doel daarvan kan zijn *beschrijving en herwaardering van de geschiedenis van de confessionele sociale beweging in Nederland*. Daarbij dienen naar onze mening uitsluitend wetenschappelijke overwegingen het uitgangspunt te bepalen. Om tot een uitwisseling van gedachten over werkwijze en opzet van zo'n werkgroep te komen nodigen wij allen die er in principe wel aan deel willen nemen uit, met één van ons in contact te treden.

P. D. 't Hart,
Inst. voor Geschiedenis,
Padualaan 14, 3584 CH Utrecht
tel. 030 - 53 42 53

B. Kruithof,
afd. Historische Opvoedkunde,
Prinsengracht 227, 1015 DT Amsterdam
tel. 020 - 52 53 307/8

SCRIPTIES

C. E. VAN KOETSVELD

C. Bosma en W. Kruger, *Cornelis Elisa van Koetsveld (1807-1893), pionier van buitengewoon onderwijs aan niet-zintuigelijk gehandicapten in Nederland*. (Scriptie binnen het kader van de doctoraalstudie wijsgerige en historische pedagogiek aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, 49 pp. bronnen/literatuur + noten).

Op 15 mei 1855 stichtte de predikant C. E. van Koetsveld in Den Haag de eerste dagschool voor 'idiote' kinderen in Nederland. Een jaar later publiceerde hij zijn boek *Het idiotisme en de idiotenschool*. Hij kan gezien worden als voorloper van het onderwijs aan zwakzinnige kinderen in Nederland.